

Noc výskumníkov - 2021

Tak ako každoročne, aj v tomto roku sme sa zapojili do projektu Európska noc výskumníkov, tentokrát v zastúpení doktorandky **Mgr. Ivany Večurkovskej**, ktorá reprezentovala pracovisko **25. 9. 2021**. Hlavným organizátorom tohto podujatia je Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, ktorá sa v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied, portálom EurActiv.sk a Centrom vedecko-technických informácií SR každoročne svojim programom snaží zaujať najmä deti v školskom veku. Dôraz sa kladie na zvýšenie ich záujmu o štúdium prírodných vied a technických smerov na vysokých školách.

Aj v tomto roku, počas už **15. ročníka Európskej noci výskumníkov** prebiehali v týždni od 20. do 25. 9. 2021 webináre na rôzne témy z oblasti vedy a techniky ako súčasť programu „Veda bez hraníc“. „Online štúdio“ prinieslo v štvrtok (24. 9. 2021) diskusie, do ktorých sa mohol zapojiť každý zvedavý výskumník. V piatok došlo k vyvrcholeniu projektu prostredníctvom programu „Navštív svoju školu – spoznaj svojho vedca“, pričom ten mohol prebiehať prezenčne alebo online.

Na Cirkevnej základnej škole sv. Faustíny v Dlhej Lúke (okres Bardejov) Mgr. Ivana Večurková pripravila program pre 8. a 9. ročník (prezenčne aj dištančne). V čase 2x45 minút sa snažila zaujať pozornosť pubertákov, čo bola pre mladú doktorandku výzva. Na začiatku oboch skupinám pustila prezentáciu „Biomarkery kolorektálneho karcinómu“, ktorá mala priblížiť jej vedecko-výskumnú prácu a to, ako sa vzorky od pacienta dostanú až do laboratória (Obr. 1).

Prezentácia obsahovala videá o CRC, o kolonoskopii (toto video malo ohromný úspech), o spracovaní tkaniva a na záver video o syntéze proteínov na základe DNA, keďže študujeme proteínové biomarkery. Počas tohto videa bol zdôraznený význam a dôležitosť DNA. Pre spestrenie boli kladené jednoduché otázky ohľadom ich poznatkov o DNA (napr. aká je dlhá, s akým stavovcom a bezstavovcom máme najpodobnejšiu DNA), čím vznikol plynulý prechod k praktickej časti, kde bola prvou úlohou izolácia DNA z banánu 🍌 (Obr. 2).

Dobrovoľníci vytvorili dve skupiny a postupovali podľa ňou pripravených inštrukcií, pričom počas postupu viedli rozhovory aj o tom, prečo pridávame jednotlivé zložky a aká je ich úloha v procese izolácie DNA. Veľmi mielo bola prekvapená, keď si žiaci postup zapisovali s tým, že ho chcú ukázať aj súrodencom doma. Pomedzi to iní dobrovoľníci mali za úlohu namotať 2 m niť do 200 µl mikroskúmavky. Aj keď boli žiaci na začiatku nedôverčiví a neverili že sa tam zmestí, po zopakovaní videa, kde videli, ako je DNA namotaná, si niť namotali okolo špendlíka a vložili dnu. Treťou aktivitou bolo pipetovanie, ako základ jej každodennej práce, čo ich tiež veľmi bavilo (Obr. 3). Do mikroplatinčiek použitím farebných kvapalín vyrobili obrázky (srdce, domček).

Pomedzi jednotlivé aktivity im prezentovala laboratórne sklo, za čo bola vďačná najmä pani učiteľka (keďže ich síce laboratórne sklo učila, no žiadne na škole nemajú). Prezentácie boli veľmi úspešné, keďže sa potom žiaci učiteľky pýtali, či im nemôže otvoriť chemický krúžok 😊 Hneď potom nasledovala online prednáška 🎤 na Súkromnom gymnázii DSA v Bardejove (Obr. 4).

Prezentácia bola oproti ZŠ obohatená o vysvetlenie základného princípu zymografie. Prednášku videli online všetky triedy gymnázia. Po nej nasledovali otázky nielen od profesorov (najmä o prevencii), ale aj od študentov, ktorých zaujímalo najmä všeobecne štúdium PhD., no padlo aj pár otázok o pandémie Coronu-19.

Noc výskumníkov - 2019

Festival vedy Európska noc výskumníkov je projekt finančne podporovaný rámcovým programom Európskej komisie na podporu výskumu, vývoja a inovácií - Horizon 2020. Projekt vznikol z iniciatívy Európskej komisie a je paralelne organizovaný v 30 štátoch Európy. Podujatie sa udomácnilo aj na Slovensku a v tomto roku sa uskutočnil už 13. ročník Európskej noci výskumníkov na Slovensku. Viac informácií na <https://www.nocvyskumnikov.sk/o-festivale.html>

Podujatie prebieha počas posledného septembrového piatku v niekoľkých mestách na Slovensku, vrátane Košíc. UPJŠ v Košiciach je súčasťou tohto podujatia a v posledných rokoch na podujatí participujú aj zamestnanci Ústavu lekárskej a klinickej biochémie LF.

Tohtoročné podujatie sa uskutočnilo v piatok 27.9.2019 v čase 9:00 - 21:00 v OC Atrium Optima Košice. Slávnostné otvorenie festivalu sa konalo o 10:00 v prítomnosti organizátorov a partnerov podujatia. Podrobnejšie na <https://www.nocvyskumnikov.sk/program/mesto-kosice.html>

Noc výskumníkov - 2018

